

زمان: ۳ ساعت

۷-۳- دستورالعمل جوشکاری زاویه‌ی داخلی (اتصال سه‌پری) ورق‌های فولادی در حالت سطحی با روش پس‌دستی

ابزار و وسائل ایمنی فردی را از انبار تحویل بگیرید و با رعایت نکات و دستورات ایمنی مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید.

- ۱- از ورق‌های فولادی ساختمانی (st37) روغنی دو قطعه به ابعاد $3 \times 40 \times 40$ میلی‌متر، مطابق شکل ۳-۲۸ آماده نمایید.

شکل ۳-۲۸

- ۲- قطعات را مانند شکل ۳-۳۹ بر روی هم قرار دهید و به وسیله‌ی نگهدارنده‌ی ساده قطعه‌ی بالایی را نگذارد.

شکل ۳-۳۹

- ۳- سرمشعل مناسب نسبت به قطعه کار را با مراجعه به جدول شماره ۱ صفحه ۳۱ انتخاب نموده و بر روی مشعل سوار نمایید، سپس ابتدا و انتهای قطعه‌های کار را به وسیله‌ی خال‌جوش به هم متصل کنید(شکل ۴-۳).

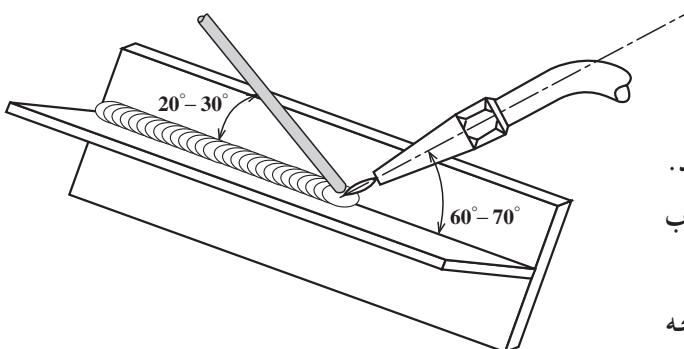

شکل ۴-۳

شکل ۳-۴۱

۴- به کمک چکش بر روی سندان قطعات را جفت کنید تا در بین آن‌ها فاصله‌ای وجود نداشته باشد (شکل ۳-۴۱).

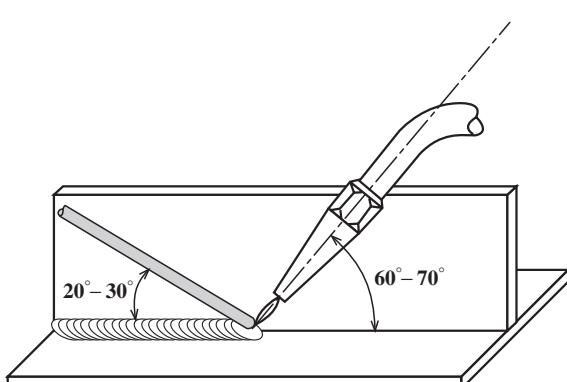
زواياي مشعل و سيم جوش در 1F

۵- از سمت چپ به راست شروع به جوشکاري نمایید. شعله را طوری روی قطعه نگه دارید که هر دو قطعه کاملاً ذوب شوند.

همانطور که در شکل (۳-۴۲) مشاهده می‌شود چنانچه کار به صورت شکل روبرو باشد جوشکاري 1F خواهد بود. پس لازم است مشعل در راستای نیمساز زاویه‌ی بین دو قطعه کار بوده و به اندازه 60° با خط فصل مشترک دو قطعه زاویه داشته باشد (شکل ۳-۴۲).

چنانچه قطعات در حالت شکل مقابل جوشکاري شود ۲F نامیده می‌شود.

در اين تمرین زاويه‌ی سيم با کار 30° باشد.

زواياي مشعل و سيم در 2F

شکل ۳-۴۲

شکل ۳-۴۳

شکل ۳-۴۴

شکل ۳-۴۵

شکل ۳-۴۶

تذکر مهم

قطعه‌ای که بیشتر گرم شود مذاب بیشتری را به خود جذب می‌کند، پس برای گرده جوش با ساق‌جوش‌های مساوی باید گره در هر دو قطعه به‌طور مساوی توزیع شود(شکل ۳-۴۳).

نکته‌ی ایمنی: در جوشکاری اتصال سه‌پری سرمشعل زیاد گرم می‌شود. در صورتی که شعله با صدای ناگهانی همراه شد برای جلوگیری از پاشش ذرات مذاب به اطراف بلا فاصله شعله را خاموش کنید و سرمشعل را در آب سرد فرو ببرید.

۶- جوشکاری را تا انتهای درز جوش ادامه دهید و در انتهای کار کمی مکث نمایید و با ذوب بیشتر سیم جوش مانع از تشکیل چاله جوش شوید(شکل ۳-۴۴).

۷- قطعه کار را سرد کنید و به وسیله‌ی برس سیمی اکسیدهای سطحی را از بین ببرید(شکل ۳-۴۵).

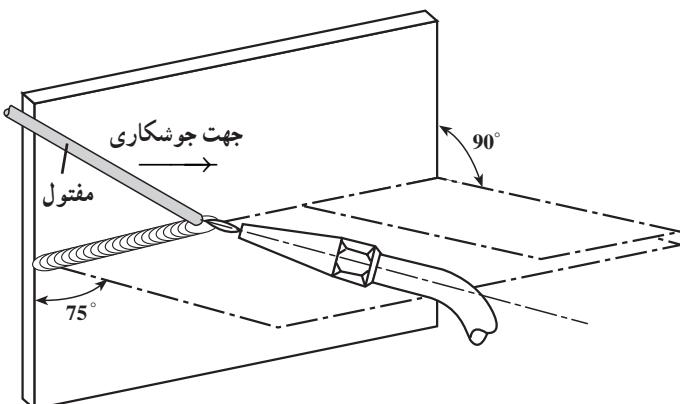
۸- جوش را بازبینی کنید و با درنظر داشتن نکات زیر از کیفیت جوش اطمینان حاصل نمایید(شکل ۳-۴۶).
– نداشتن سوختگی لبه

– تقسیم شدن مساوی جوش بر روی دو قطعه (مساوی بودن ساق‌های جوش)

– منظم بودن مهره جوش و زیاد نبودن پهنانی جوش

۹- وسایل را جمع کرده و در جای خود قرار دهید.
 محل کار و میز کار را تمیز نمایید. در صورت لزوم ابزار و وسایل را به انبار تحویل دهید.

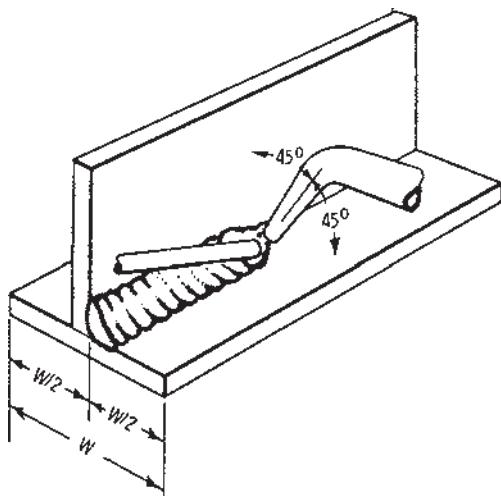
۳-۸- اصول جوشکاری افقی در سطح قائم پس دستی

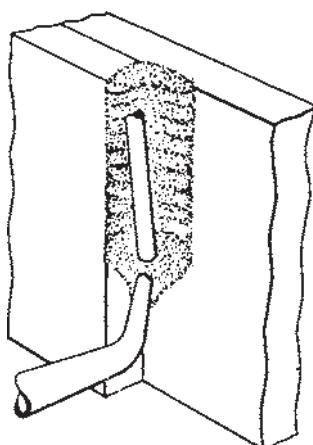
شکل ۳-۴۷

در این روش صفحه در حالت قائم قرار دارد و خط جوش یا گرده جوش در امتداد افق است و به صورت پس دستی جوشکاری انجام می شود. جوش از نفوذ خوبی برخوردار است و فلز جوش آهسته سرد می شود. همچنین چون شعله به طرف قسمت جوش خورده است فلز جوش سخت و شکننده نمی شود. در ۳-۴۷ جوشکاری گرده جوش همان طور که در شکل مشاهده می شود مشعل در صفحه ای قرار می گیرد که نسبت به صفحه ای عمود بر صفحه کار به اندازه ۲۵ درجه مایل به طرف زمین است تا مذاب به طرف پایین شرّه نکرده و گرده جوش ناموزون شکل نگیرد.

در جوشکاری های ماهیچه ای چون یک سطح در حالت تخت قرار می گیرد (شکل ۳-۴۸) اجرای جوشکاری ساده است و باید دقیق شود که ساق های جوش مساوی باشد و ساق پایین روی صفحه تخت از ساق بالا روی صفحه قائم به یک اندازه باشد.

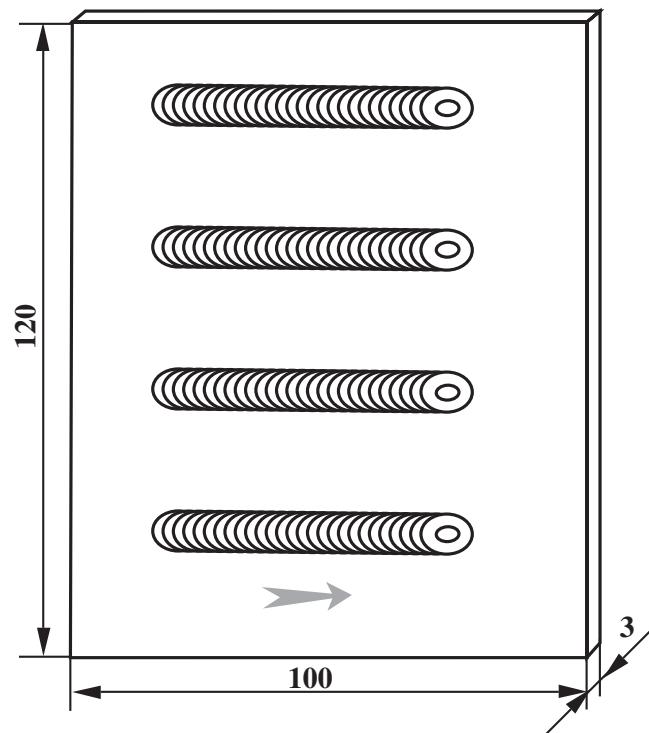

شکل ۳-۴۸

شکل ۳-۴۹

در جوشکاری عمودی مطابق شکل ۳-۴۹ امکان جوشکاری از بالا به پایین نیز میسر می گردد.

مشخصات قطعه کار	شماره	تعداد	جنس	اندازه هی قطعه	ملاحظات	120×100×3	st37	1	ورق سیاه فولادی
مقیاس ۱:۱	نام قطعه کار: ایجاد گرده در حالت افقی پس دستی								
شماره هی نقشه: ۳-۷									
مدت: ۳ ساعت	هدف های آموزشی: تمرین آموزش جوشکاری گردہ افقی پس دستی								تولرانس خشن

تجهیزات و وسایل ایمنی جهت اجرای دستورالعمل ۳-۷

جدول وسایل ایمنی

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	لباس کار	اندازه‌ی بدن	یک دست
۲	کفش ایمنی	اندازه‌ی پا	یک جفت
۳	عینک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۴	پیش‌بند	چرمی	یک عدد
۵	دستکش	چرمی	یک جفت
۶	کلاه ساده	نخی - کتانی	یک عدد

جدول وسایل کار

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	دستگاه جوش گاز	کامل	یک دستگاه
۲	سرمشعل شماره‌ی 2-4	استاندارد	یک عدد
۳	برس سیمی	با سیم فولادی	یک عدد
۴	سوژن سرمشعل	استاندارد	یک عدد
۵	انبر قطعه‌گیر	کوچک	یک عدد
۶	فنک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۷	میز کار	مخصوص جوش گاز	یک عدد

نکات ایمنی و حفاظتی

- ۱- همیشه پوشак خشک، محافظ و مقاوم در برابر آتش پوشید و از دستکش ساق بلند استفاده کنید.
- ۲- برای پاک کردن سوراخ پستانک مشعل باید از سوزن‌های ویژه استفاده کنید.

۳- از قرار دادن مشعل روشن روی زمین جداً خودداری کنید.

۴- هیچ‌یک از اجزای مشعل جوش نباید روغن کاری شود.

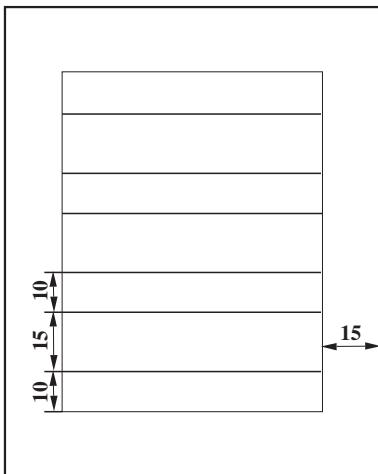
جدول مواد لازم

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	سیم جوش مسوار	GI - GII	—	$\varnothing = 2.5$
۲	گاز اکسیژن با فشار	2-3 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۳	گاز استیلن با فشار	0.5-1.5 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۴	قطعات کار	st37	—	مطابق نقصه

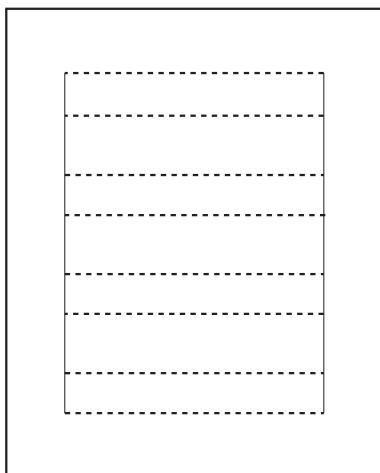
۳-۹ دستورالعمل ایجاد گرده جوش بر روی ورق فولادی در حالت افقی با روش پس دستی ابزار و وسایل لازم را از انبار تحویل بگیرید و با رعایت نکات ایمنی مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید.

۱- قطعه‌ای به ابعاد $3\text{mm} \times 100\text{mm} \times 120\text{mm}$ آماده نمایید.

۲- قادری به فاصله‌ی $1/5\text{cm}$ از لبه‌ی قطعه بر روی آن رسم کنید. سپس داخل کادر را، مطابق شکل ۳-۵، خط کشی نمایید. (خط کشی از لبه‌ی کادر شروع شده و به صورت 1cm فضای پر و $1/5\text{cm}$ فضای خالی ادامه می‌یابد).

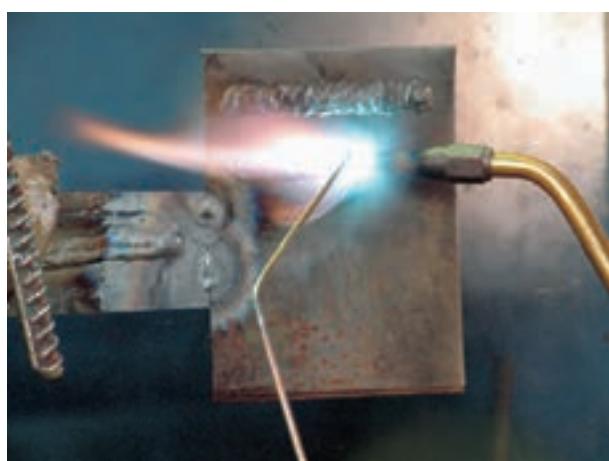

شکل ۳-۵

شکل ۳-۵۱

۳- به وسیله‌ی سنبه‌نشان بر روی دو خط که به فاصله‌ی 1cm از هم قرار گرفته‌اند علامت نقطه ایجاد کنید (شکل ۳-۵۱).

شکل ۳-۵۲

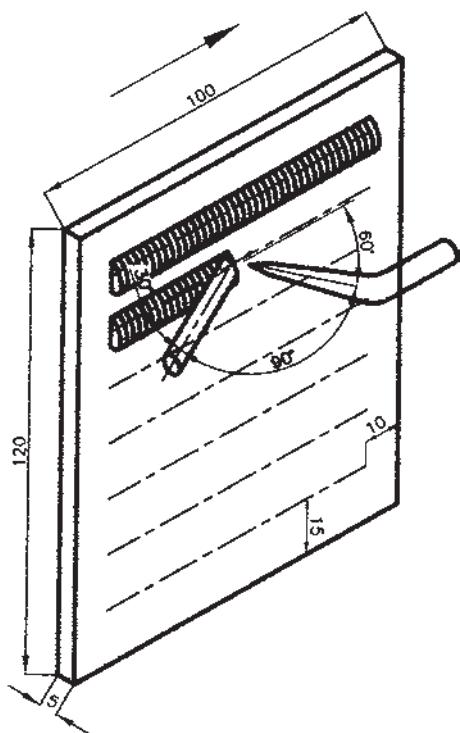
۴- قطعه را به حالت افقی، مطابق شکل ۳-۵۲، به گیره محکم کنید به طوری که صفحه‌ی کار در مقابل صورت شما باشد.

۵- سرمشعل مناسب با قطعه کار را با توجه به جدول شماره ۱ صفحه‌ی ۳۱ انتخاب و شعله را روشن و در حالت خنثی تنظیم کنید.

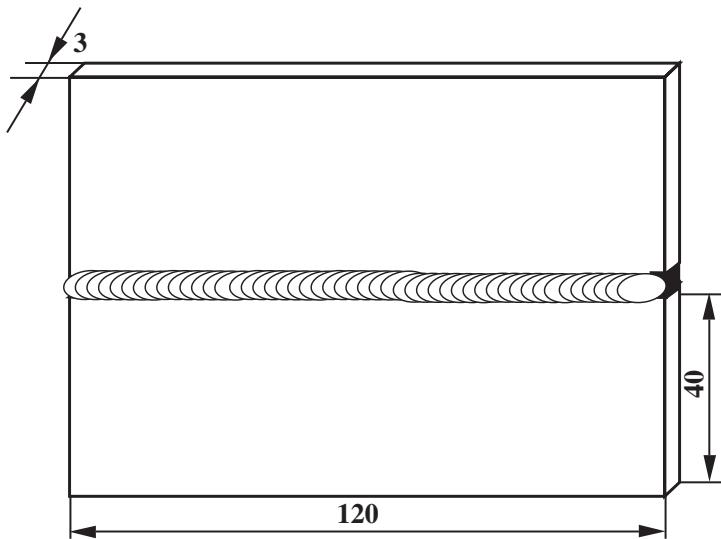
شکل ۳-۵۳

۶- بین خطوط به فاصله‌ی ۱cm را به روش پس‌دستی و به صورت افقی جوشکاری کنید(شکل ۳-۵۳).

شکل ۳-۵۴

۷- زاویه‌ی بین مشعل و قطعه کار را ۶۰° الی ۶۵° زاویه‌ی بین سیم‌جوش و قطعه کار را ۳۰° الی ۴۰° و زاویه‌ی بین سیم‌جوش و مشعل را ۷۵° تا ۹۰° تنظیم کنید(شکل ۳-۵۴).
۸- پس از اتمام کار مشعل را خاموش و ابزار و وسائل را جمع‌آوری و تمیز کنید. پس از تمیز کردن محل کار ابزار و وسائل را به انبار تحویل دهید.

شماره	مشخصات قطعه کار	تعداد	جنس	اندازه‌ی قطعه	ملاحظات	ورق سیاه معمولی
۱:۱	نام قطعه کار: لب به لب افقی (پس دستی)					مقیاس
۳-۸	شماره‌ی نقشه:					
تولرانس خشن	هدف‌های آموزشی: تمرین آموزشی لب به لب افقی پس دستی					مدت: ۳ ساعت

تجهیزات و وسایل ایمنی جهت اجرای دستور العمل ۳-۸

جدول وسایل ایمنی

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	لباس کار	اندازه‌ی بدنه	یک دست
۲	کفس ایمنی	اندازه‌ی پا	یک جفت
۳	عینک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۴	پیش‌بند	چرمی	یک عدد
۵	دستکش	چرمی	یک جفت
۶	کلاه ساده	نخی - کتانی	یک عدد
۷	مقنעה‌ی جوشکاری	نخی - کتانی	یک عدد

جدول وسایل کار

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	دستگاه جوش گاز	کامل	یک دستگاه
۲	سرمشعل شماره‌ی ۲-۴	استاندارد	یک عدد
۳	برس سیمی	با سیم فولادی	یک عدد
۴	سوزن سرمشعل	استاندارد	یک عدد
۵	انبر قطعه‌گیر	کوچک	یک عدد
۶	فنک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۷	میز کار	مخصوص جوش گاز	یک عدد
۸	سیم خمیده	Ø=۲	یک عدد

نکات ایمنی و حفاظتی

۱- از لوله‌ی مسی غیر آلیاژی برای هدایت و انتقال گاز استیلن استفاده نکنید، چون ترکیب مس با استیلن خیلی فعال است و ممکن است باعث انفجار شود.

۲- اگر موقع جوشکاری در شعله، صدا همراه با جرقه‌های مذاب مشاهده شد شیر اکسیژن و استیلن روی مشعل را بیندید و پس از سرد کردن و تمیز کردن سرمشعل مجددًا شعله‌ی مناسب و خشی ایجاد کنید.

۳- وسایل اطفاء حریق حتی المقدور در نزدیک‌ترین محل جوشکاری و برش کاری قرار داشته باشد.

جدول مواد لازم

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	سیم جوش مسوار	GI-GII	—	Ø = 2.5
۲	گاز اکسیژن با فشار	2-3 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۳	گاز استیلن با فشار	0.5-1.5 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۴	قطعات کار	st37	—	مطابق نقشه

زمان: ۳ ساعت

شکل ۳-۵۵

شکل ۳-۵۶

شکل ۳-۵۷

شکل ۳-۵۸

۱۰-۳- دستور العمل جوشکاری لب به لب ورقهای فولادی در وضعیت افقی با روش پس‌دستی ابزار و وسائل را از انبار تحویل بگیرید و با رعایت نکات اینمی مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید.

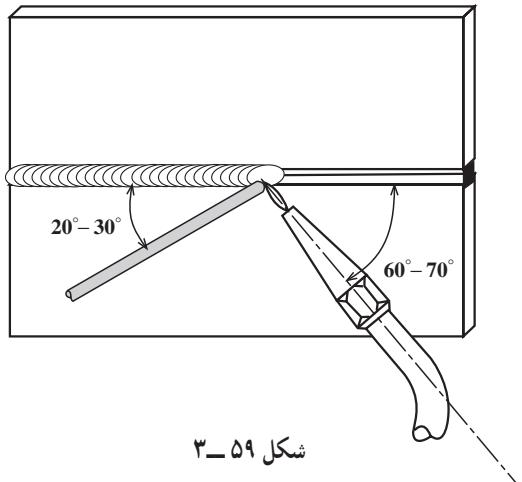
۱- از ورقهای فولادی ساختمانی (st37) روغنی دو قطعه به ابعاد $۳\times ۴۰\times ۱۲۰$ میلی‌متر تهیه کنید (شکل ۳-۵۵).

۲- با استفاده از سیم جوش خمیده، مطابق شکل ۳-۵۶، فاصله‌ی قطعات را تنظیم نمایید. این فاصله به اندازه‌ی قطر سیم جوش باشد. با استفاده از زیرکاری مناسب سیم جوش خمیده به راحتی در درز دو قطعه قرار گرفته و فاصله‌ی دو قطعه در موقع خال جوش زدن ثابت می‌ماند.

۳- سرمشعل مناسب نسبت به قطعه کار را با مراجعه به جدول شماره ۱ صفحه ۳۱ کار انتخاب نموده و آن را بر روی مشعل سوار نمایید و شعله‌ی خنثای مناسب را تنظیم کنید، سپس ابتدا و انتهای دو قطعه را مطابق شکل ۳-۵۷ به هم خال جوش بزنید. فاصله‌ی قطعات و هم‌سطح بودن آن‌ها را پس از خال جوش کنترل کنید (شکل ۳-۵۸).

۴- قطعه کار را در فاصله‌ی دهانه‌ها به نحوی قرار دهید که درز جوشکاری موازی سطح زمین و رو به روی صورت خودتان قرار گیرد؛ یعنی فاصله‌ی درز با زمین طوری انتخاب شود که شما بر کار تسلط داشته باشید (شکل ۳-۵۸).

۵- در جوشکاری افقی زاویه‌ی مشعل در راستای درز جوش تحت زاویه‌ی 60° - 70° و در راستای صفحه‌ی عمود بر خط جوش زاویه‌ی 20° و زاویه‌ی سیم‌جوش با قطعه کار زاویه‌ی 20° - 30° داشته باشد(شکل ۳-۵۹).

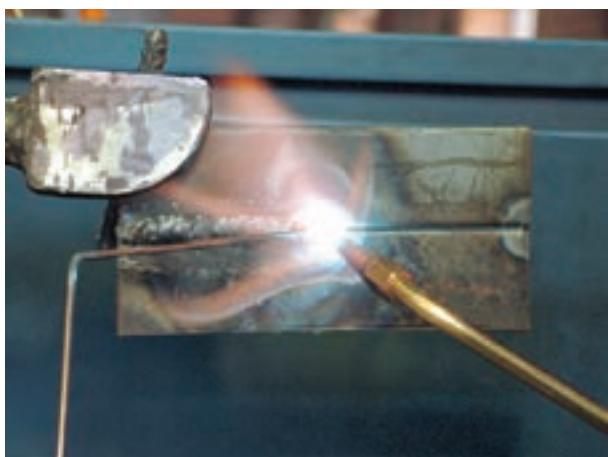

شکل ۳-۵۹

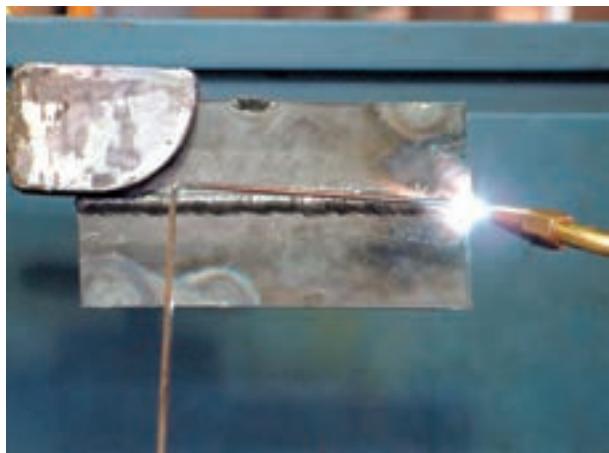
شکل ۳-۶۰

۶- جوشکاری را از سمت چپ به راست شروع کنید. در ابتدا باید مشعل عمود باشد تا حوضچه تشکیل شود. حوضچه‌ی مذاب بیشتر در قسمت بالایی لبه تشکیل می‌شود و فقط لبه‌ی پایینی به حد ذوب می‌رسد. پس از تشکیل حوضچه زاویه‌ی مشعل را از درز جوش نخورده به 60° رسانده و به جوشکاری ادامه دهید(شکل ۳-۶۰).

شکل ۳-۶۱

۷- مفتول را موافق حرکت عقربه‌ی ساعت، در داخل حوضچه‌ی مذاب با حرکت دورانی یکنواخت و ملایم نگه داشته به سمت راست هدایت کنید و با حرکت زیگزاگی مشعل لبه‌های کار را ذوب کنید(شکل ۳-۶۱).

شکل ۳-۶۲

۸- جوشکاری را تا انتهای درز جوش ادامه دهید و در انتهای کار کمی مکث نمایید و چاله جوش را پر کنید. برای این کار لازم است سیم جوش پیشتری ذوب شود (شکل ۳-۶۲).

شکل ۳-۶۳

۹- قطعه کار را از گیره باز کرده و آن را سرد کنید و با برس سیمی اکسیدهای آن را پاک نمایید(شکل ۳-۶۳).

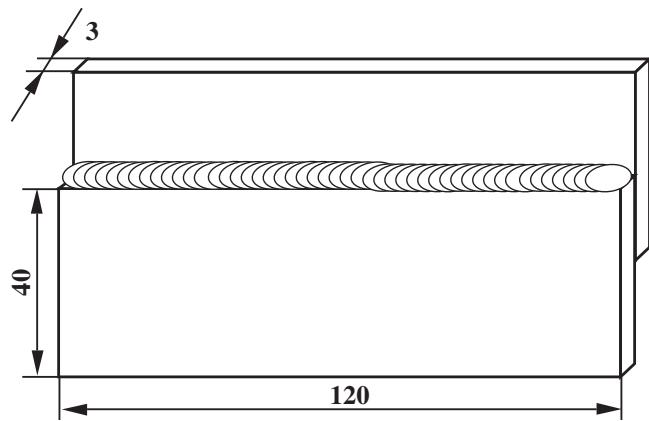
شکل ۳-۶۴

۱۰- قطعه‌ی تمرینی را برای بررسی به هنرآموز خود ارائه نمایید. موارد کنترل و بررسی در شکل ۳-۶۴ عبارت‌اند از :

- پهنا و برجستگی گرده جوش ؟
- یکنواختی گرده جوش ؟

- نفوذ جوش و دوخته شدن لبه‌های پشت درز.

۱۱- وسایل را جمع کرده و در جای خود قرار دهید. محل کار و میز کار را تمیز نمایید و در صورت لزوم ابزار و وسایل را به انبار تحویل دهید.

شماره	مشخصات قطعه کار	تعداد	جنس	اندازه‌ی قطعه	ملاحظات	120×40×3	st37	2	ورق سیاه فولادی	
شماره نقشه: ۹_۳	نام قطعه کار: لب روی هم افقی (پس دستی)	مقیاس ۱:۱								
مدت: ۳ ساعت	هدف‌های آموزشی: تمرین لب روی هم افقی پس دستی	تولرانس خشن								

تجهیزات و وسایل ایمنی جهت اجرای دستورالعمل ۳-۹

جدول وسایل ایمنی

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	لباس کار	اندازه‌ی بدن	یک دست
۲	کفس ایمنی	اندازه‌ی پا	یک جفت
۳	عینک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۴	پیش‌بند	چرمی	یک عدد
۵	دستکش	چرمی	یک جفت
۶	کلاه ساده	نخی - کتانی	یک عدد
۷	مقنعه‌ی جوشکاری	نخی - کتانی	یک عدد

جدول وسایل کار

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	دستگاه جوش گاز	کامل	یک دستگاه
۲	سرمشعل شماره‌ی ۴-۲	استاندارد	یک عدد
۳	برس سیمی	با سیم فولادی	یک عدد
۴	سوزن سرمشعل	استاندارد	یک عدد
۵	انبر قطعه‌گیر	کوچک	یک عدد
۶	فنک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۷	میز کار	مخصوص جوش گاز	یک عدد
۸	چکش معمولی	۳۰۰ گرمی	یک عدد

نکات ایمنی و حفاظتی

۱- هرگز کپسول گاز را نباید با سُردادن و چرخاندن (غلتاندن) جابه‌جا کرد. ولی می‌توان آن را به صورت استاده بر روی ته سینلندر چرخانید.

۲- هرگز مشعل را با شعله‌ی مشعل جوشکار دیگر روشن نکنید. برای این کار از فندک مخصوص یا شمعک میز استفاده کنید.

۳- تهويه‌ی محل کار برای خارج کردن گازهای ناشی از جوشکاری، لازم است. قبل از شروع به جوشکاری به این کار اقدام کنید.

جدول مواد لازم

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	سیم جوش مسوار	GI - GII		$\varnothing = 2.5$
۲	گاز اکسیژن با فشار	2-3 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۳	گاز استیلن با فشار	0.5-1.5 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۴	قطعات کار	st37	—	مطابق نقشه

زمان: ۳ ساعت

۱۱-۳- دستورالعمل جوشکاری لب روی هم ورقهای

فولادی در وضعیت افقی با روش پس دستی

ابزار و وسائل اینمی فردی را از انبار تحویل بگیرید و با

رعایت دستورات اینمی مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید.

۱- از ورقهای فولادی ساختمانی (st37) روغنی دو

قطعه به ابعاد $۳ \times ۴۰ \times ۱۲۰$ میلیمتر مطابق شکل ۳-۶۵
انتخاب نماید.

شکل ۳-۶۵

شکل ۳-۶۶

۲- دو قطعه را به اندازه‌ی ۲ تا ۳ برابر ضخامت ورق، که

در این تمرین ۶ تا ۹ میلیمتر می‌باشد، روی هم قرار دهید
(شکل ۳-۶۶).

شکل ۳-۶۷

۳- سرمشعل مناسب نسبت به ضخامت قطعه کار را با

مراجهعه به جدول شماره ۱ صفحه ۳۱ انتخاب نموده و آن را

بر روی مشعل سوار نمایید و شعله‌ی خنثای مناسب تنظیم

نمایید، سپس ابتدا و انتهای قطعه‌ها را خال جوش بزنید. برای

این که موقع خال جوش زدن قطعات ثابت بماند از قطعه‌ی فولادی،
مطابق شکل ۳-۶۷، استفاده کنید.

شکل ۳-۶۸

۴- با استفاده از چکش، روی سندان، دو لبه‌ی کار را به هم جفت کنید تا فاصله‌ای بین دو قطعه کار باقی نماند (شکل ۳-۶۸).

دقت کنید که سطح کار کاملاً روی سطح سندان قرار گیرد و با ضربات آرام چکش به جفت کردن قطعات اقدام کنید.

شکل ۳-۶۹

۵- قطعه را درون گیره به نحوی قرار دهید که درز دو قطعه موازی سطح زمین و در محدوده‌ای پایین‌تر از چشم شما باشد(شکل ۳-۶۹).

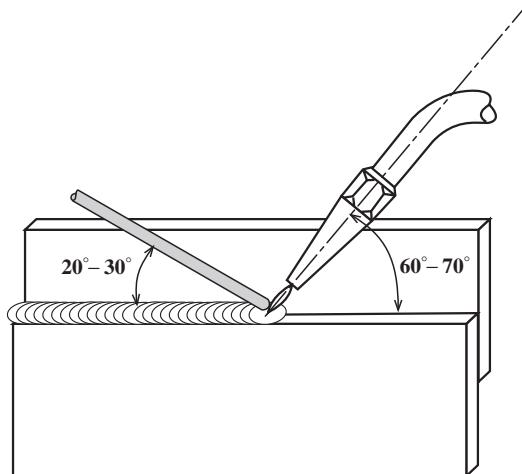
تذکرمهم

راحتی جوشکار در موقع عملیات جوشکاری اهمیت بسیار دارد. لذا تنظیم ارتفاع کار با استفاده از زیرپایی مناسب در کارهای اجرایی اولین اقدام است.

شکل ۳-۷۰

۶- جوشکاری معمولاً از سمت چپ به راست انجام می‌شود. ولی چنانچه شما چپ‌دست هستید از سمت راست به چپ جوشکاری کنید. به نحوه‌ی کار مطابق شکل ۳-۷۰ توجه کنید.

شکل ۳-۷۱

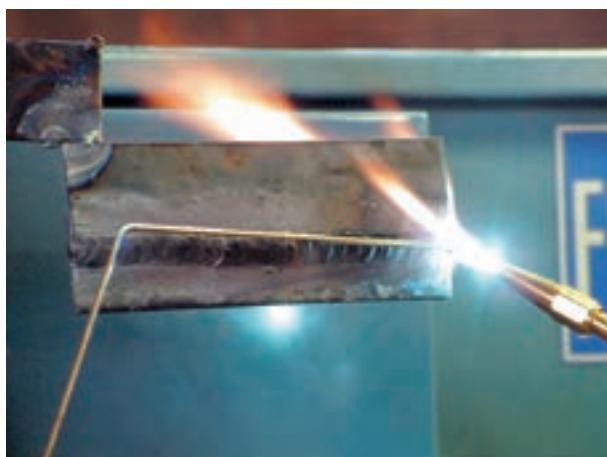
۷- پس از تشکیل حوضچه‌ی مذاب زاویه‌ی مشعل در راستای محور X‌ها 60° - 70° و در راستای محور Y‌ها حدود 30° از خط عمود بر درز به طرف پایین مایل می‌شود. نوک سیم جوش در حوضچه‌ی مذاب ذوب شده و به مذاب لبه‌های قطعه کار اضافه می‌شود (شکل ۳-۷۱).

شکل ۳-۷۲

نکته‌ی مهم

با توجه به زاویه‌ی نشان داده شده در شکل ۳-۷۲ لبه‌های کار باید تا مرحله‌ی ذوب شدن حرارت داده شود و سیم جوش به‌طور مرتب و یکنواخت به حوضچه‌ی مذاب اضافه شود تا گردد جوش در تمام طول درز یکسان تشکیل گردد.

شکل ۳-۷۳

۸- جوشکاری در انتهای درز جوش باید با مکث همراه باشد و با ذوب کردن سیم جوش کافی در انتهای درز از به وجود آمدن چاله جوش جلوگیری شود (شکل ۳-۷۳).

شکل ۳_۷۴

۹- قطعه کار را از گیره باز کرده و آن را سرد کنید، سپس با برس سیمی اکسیدهای قطعه را پاک نمایید (شکل ۳_۷۴).

شکل ۳_۷۵

۱۰- قطعه را بازبینی کنید و از کیفیت جوش اطمینان حاصل نمایید(شکل ۳_۷۵).

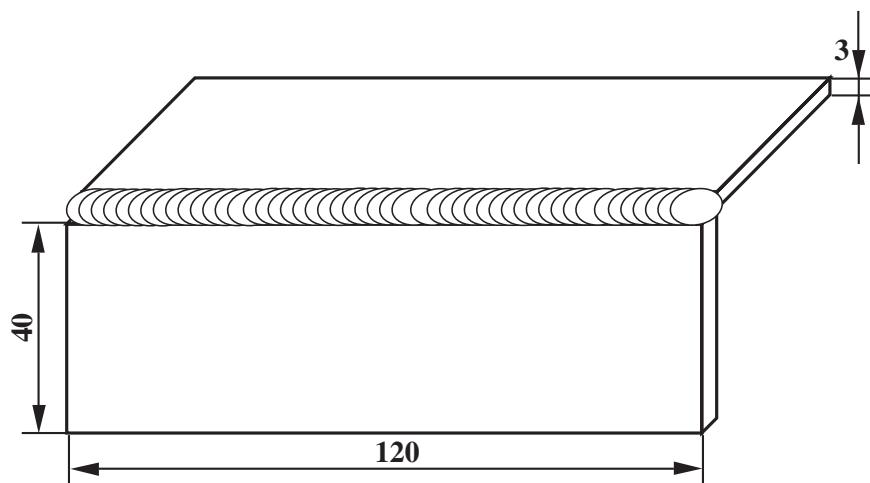
نکات مورد بازررسی در مورد کیفیت جوش عبارت اند از :

- گرده جوش باید لبه‌ی قطعه‌ی رویی را در خود جا داده و کناره‌های کار صاف باشد.

- گرده جوش باید بیش از معمول گود افتادگی داشته باشد.

- گرده جوش در تمام طول درز باید یکنواخت بوده و موج‌های یکسان داشته باشد.

۱۱- وسائل را جمع‌آوری و محل کار و میز کار را تمیز کنید و در صورت لزوم ابزار و وسائل را به انبار تحویل دهید.

مشخصات قطعه کار	مشخصات قطعه کار	ورق سیاه فولادی
شماره	تعداد	st37
ملاحظات	جنس	120×40×3
شماره‌ی نقشه: ۱_۲	نام قطعه کار: نبشی خارجی افقی (پس دستی)	
مدت: ۳ ساعت	هدف‌های آموزشی: تمرین جوش زاویه‌ی خارجی پس دستی افقی تولرانس خشن	

تجهیزات و وسایل ایمنی جهت اجرای دستورالعمل ۳-۱۰

نکات ایمنی و حفاظتی

جدول وسایل ایمنی

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	لباس کار	اندازه‌ی بدن	یک دست
۲	کفس ایمنی	اندازه‌ی پا	یک جفت
۳	عینک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۴	پیش‌بند	چرمی	یک عدد
۵	دستکش	چرمی	یک جفت
۶	کلاه ساده	نخی - کتانی	یک عدد

جدول وسایل کار

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	دستگاه جوش گاز	کامل	یک دستگاه
۲	سرمشعل شماره‌ی ۲-۴	استاندارد	یک عدد
۳	برس سیمی	با سیم فولادی	یک عدد
۴	سوزن سرمشعل	استاندارد	یک عدد
۵	انبر قطعه‌گیر	کوچک	یک عدد
۶	فندک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۷	میز کار	مخصوص جوش گاز	یک عدد

- ۱- جوشکاری و برشکاری در مخازن با احتیاط کامل و با توجه به نکات زیر انجام شود.
- الف : مخزن آغشته به مواد قابل اشتعال نباشد.
- ب : گازهای قابل اشتعال در مخزن وجود نداشته باشد. لذا بایستی قبل از جوشکاری گازهای داخل مخزن به وسیله‌ی دمیدن گاز ازت به داخل مخزن خارج شود.
- ج : شعله را باید در خارج مخزن روشن کرده و به داخل برد.
- د : در صورت خاموش شدن مشعل در داخل مخزن شیرهای گاز سریعاً بسته و دوباره مخزن با گاز ازت شست و شو شود.

جدول مواد لازم

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	سیم جوش مسوار	GI-GII	—	$\varnothing = 2.5$
۲	گاز اکسیژن با فشار	2-3 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۳	گاز استیلن با فشار	0.5-1.5 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۴	قطعات کار	st37	—	مطابق نقشه

زمان: ۳ ساعت

۱۲-۳- دستورالعمل جوشکاری زاویه‌ی خارجی
ورق‌های فولادی در وضعیت افقی با روشن پس‌دستی
ابزار و وسایل اینمی فردی را از انبار تحويل بگیرید و با
رعایت نکات اینمی مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید.

۱- از ورق‌های فولادی ساختمانی (st37) روغنی دو
قطعه در ابعاد $۳ \times ۴۰ \times ۱۲۰$ میلی‌متر مطابق شکل ۳-۷۶
آماده نمایید.

۲- با استفاده از وسایل کمکی نیشی، مطابق آنچه در
دستورالعمل‌های قبلی ذکر شده، دو قطعه را تحت زاویه‌ی ۹۰°
نسبت به هم آماده نمایید.

شکل ۳-۷۶

شکل ۳-۷۷

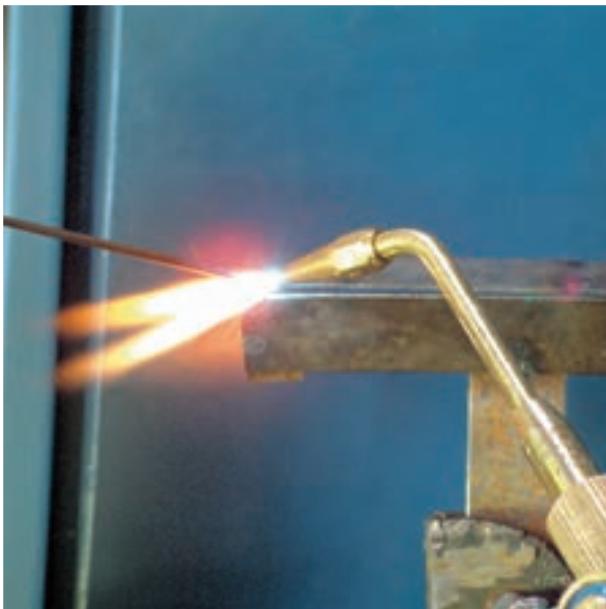
۳- سرمشعل مناسب نسبت به قطعه کار را با مراجعه به
جدول ۲-۱ انتخاب نموده و بر روی مشعل سوار کنید و شعله را
در حالت خنثی تنظیم نمایید، سپس دو سر (ابتدا و انتهای)
قطعه‌های کار را به هم خال‌جوش بزنید (شکل ۳-۷۷).

شکل ۳-۷۸

۴- قطعه‌ی خال‌جوش زده را از نگهدارنده بیرون آورید
و گونیابی بودن آن را کنترل کنید.

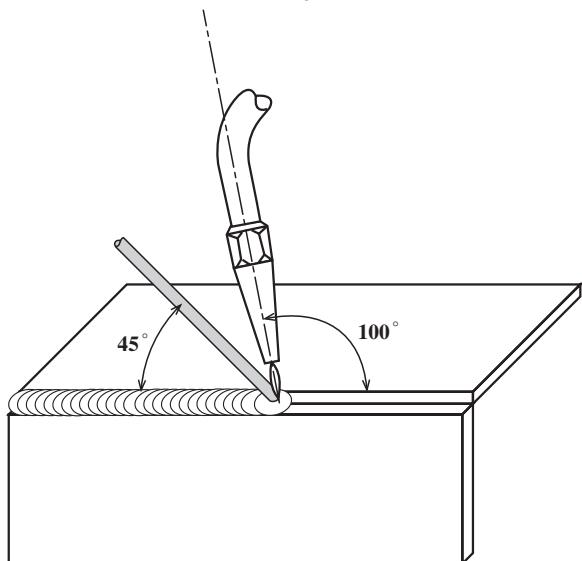
۵- قطعه کار را درون گیره به نحوی قرار دهید که درز
آن موازی سطح زمین و رویه‌روی خودتان قرار گیرد (شکل
۳-۷۸).

ارتفاع قطعه از سطح زمین به اندازه‌ای باشد که جوشکاری راحت باشد.

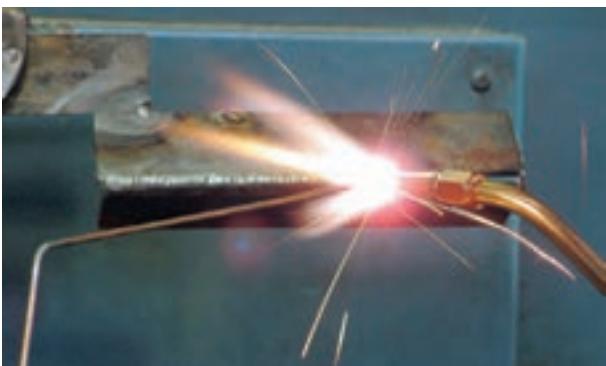
۶- از سمت چپ به راست شروع به جوشکاری کنید (شکل ۳-۷۹). زاویه‌ی مشعل در ابتدای کار باید 90° درجه باشد تا حوضچه‌ی مذاب ایجاد شود.

شکل ۳-۷۹

پس از تشکیل حوضچه‌ی مذاب زاویه‌ی سرمشعل با درز جوش نخورده زاویه‌ی 100° درجه و زاویه‌ی سیم‌جوش با قسمت جوش‌خورده زاویه‌ی 45° درجه داشته باشد (شکل ۳-۸۰).

شکل ۳-۸۰

برای این که سیم جوش را راحت در دست بگیرید می‌توانید آن را مطابق شکل ۳-۸۱ خم کنید.

شکل ۳-۸۱

شکل ۳-۸۲

۷- جوشکاری را تا انتهای درز جوش ادامه دهید و در انتهای کار کمی مکث کنید. سپس با ذوب سیم جوش بیشتر از تشکیل چاله جوش جلوگیری کنید (شکل ۳-۸۲).

شکل ۳-۸۳

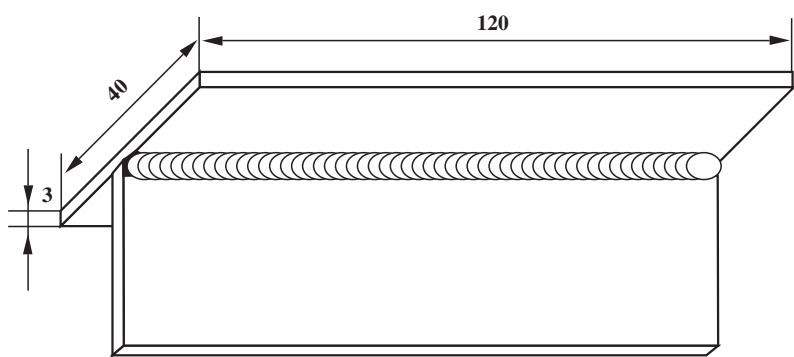
۸- قطعه را از گیره باز کنید و پس از سرد شدن آن، با بررس سیمی اکسیدهای سطحی را پاک کنید (شکل ۳-۸۳).

شکل ۳-۸۴

۹- قطعه را بازبینی نماید و از کیفیت جوش اطمینان حاصل کنید(شکل ۳-۸۴). گرده جوش باید دارای انحنای مناسب باشد و گرده جوش با سطوح کار لبه دار نباشد و زنجیره های جوش در طول گرده جوش یکسان باشد.

۱۰- وسائل را جمع کرده و در جای خود قرار دهید و محل کار و میز کار را تمیز نماید و در صورت لزوم وسائل و ابزار را به انبار تحویل دهید.

شماره نکته: ۱۱-۳	نام قطعه کار: سه پری سقفی (پس دستی) مقیاس ۱:۱
مدت: ۳ ساعت	هدف های آموزشی: تمرین آموزش جوش سه پری سقفی و پس دستی تولرانس خشن

تجهیزات و وسایل ایمنی جهت اجرای اجرای دستورالعمل ۱۱-۳

جدول وسایل ایمنی

رده	نام	مشخصات	تعداد
۱	لباس کار	اندازه‌ی بدن	یک دست
۲	کفس ایمنی	اندازه‌ی پا	یک جفت
۳	عینک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۴	پیش‌بند	چرمی	یک عدد
۵	دستکش	چرمی	یک جفت
۶	کلاه ساده	نخی - کتانی	یک عدد
۷	سرپوش جوشکاری	نخی - کتانی	یک عدد

جدول وسایل کار

رده	نام	مشخصات	تعداد
۱	دستگاه جوش گاز	کامل	یک دستگاه
۲	سرمشعل شماره‌ی ۲-۴	استاندارد	یک عدد
۳	برس سیمی	با سیم فولادی	یک عدد
۴	سوزن سرمشعل	استاندارد	یک عدد
۵	انبر قطعه‌گیر	کوچک	یک عدد
۶	فنڈک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۷	میز کار	مخصوص جوش گاز	یک عدد
۸	چکش معمولی	۳۰۰ گرمی	یک عدد

نکات ایمنی و حفاظتی

۱- کپسول گاز نباید بدون محافظ در معرض حرارت کوره، شعله‌ی آتش، حرارت شدید خورشید یا جرقه و امثال آن قرار گیرد.

۲- گاز استیلن تقریباً سمی و به شدت قابل اشتعال است. و نباید در فضای کارگاه آزاد شود، لذا اتصالات را از نظر نشتی گاز کنترل کنید.

۳- برای انتقال کپسول در ارتفاع یا طبقات بالای ساختمان از تسمه‌های بروزتی مناسب استفاده کنید. استفاده از زنجیر جرثقیل نیز مناسب است.

جدول مواد لازم

رده	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	سیم جوش مسوار	GI - GII	—	$\varnothing = 2.5$
۲	گاز اکسیژن با فشار	2-3 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۳	گاز استیلن با فشار	0.5-1.5 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۴	قطعات کار	st37	—	مطابق نقشه

زمان: ۳ ساعت

۱۳—۳— دستور العمل جوشکاری زاویه‌ی داخلی
(سه پری) ورق‌های فولادی در وضعیت افقی— سقفی
با روش پس‌دستی

ابزار و وسائل اینمی فردی را از انبار تحویل بگیرید و با
رعایت نکات اینمی مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید.

- ۱— از ورق‌های فولادی ساختمانی (st37) روغنی دو قطعه به ابعاد $3 \times 40 \times 120$ میلی‌متر، مطابق شکل ۳—۸۵، آماده نمایید.

شکل ۳—۸۵

شکل ۳—۸۶

- ۲— قطعات را مانند شکل ۳—۸۶ بر روی هم قرار دهید و به وسیله‌ی نگهدارنده قطعه‌ی بالایی را در جای خود ثابت کنید.

شکل ۳—۸۷

- ۳— سرمشعل مناسب نسبت به قطعه کار را با مراجعه به جدول شماره ۱ صفحه ۳۱ انتخاب نموده و بر روی مشعل سوار کنید و شعله را در حالت خشی تنظیم نمایید. سپس ابتدا و انتهای دو قطعه کار را به وسیله‌ی خال جوش، مطابق شکل ۳—۸۷، به هم اتصال دهید.

شکل ۳-۸۸

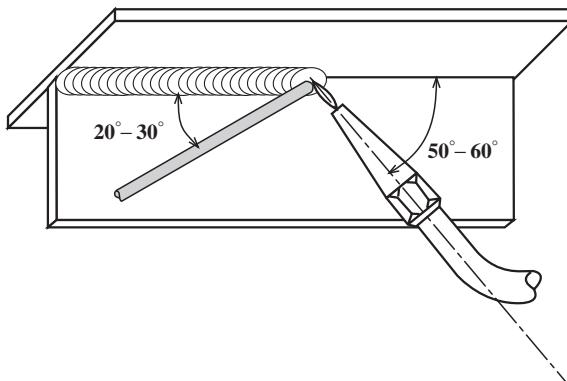
۴- به کمک چکش، روی سندان، دو لبه را جفت کنید تا بین دو قطعه فاصله‌ای نباشد(شکل ۳-۸۸). ضربات چکش آرام هر قطعه عمودی وارد کنید و توجه داشته باشید سطح قطعه زیر با سطح سندان به طور کامل در تماس باشد.

شکل ۳-۸۹

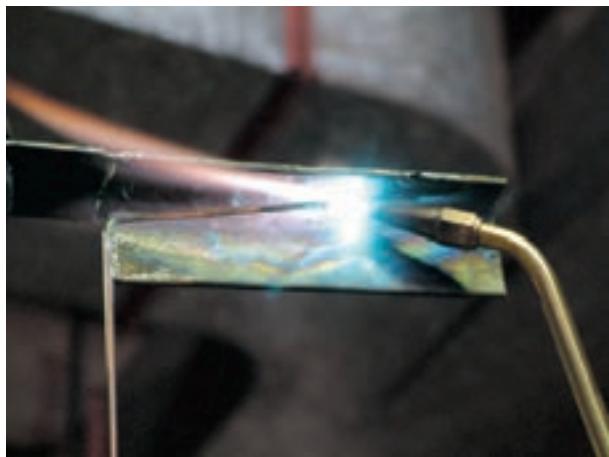
۵- قطعه کار را درون گیره به نحوی قرار دهید که درز موازی سطح زمین و رو به روی خودتان قرار گیرد (مطابق شکل ۳-۸۹). ارتفاع قطعه کار از زمین باید طوری تنظیم شود که اجرای جوشکاری راحت‌تر باشد. و در صورتی که لازم است جوشکار از وسایلی برای استقرار روی آن تدارک کند.

۶- از سمت چپ به راست شروع به جوشکاری نمایید.
در ابتدای کار زاویهٔ مشعل 90° باشد تا حوضچهٔ مذاب تشکیل
شود.

شکل ۳-۹۰

پس از حوضچهٔ مذاب زاویهٔ مشعل را در راستای محور x با درز دو قطعه تحت زاویهٔ $60^\circ - 65^\circ$ تنظیم کنید و زاویهٔ سیم‌جوش با درز جوش خورده را تحت زاویهٔ 30° تنظیم نمایید (شکل ۳-۹۱). همواره توجه داشته باشید که سیم‌جوش و سرمشعل در نیمساز زاویهٔ بین دو قطعه قرار داشته باشند (شکل ۳-۹۱).

شکل ۳-۹۱

۷- جوشکاری را تا انتهای خط جوش ادامه دهید و در انتهای کار کمی مکث نمایید و چاله جوش را پر کنید (شکل ۳-۹۲). برای پرشدن چاله جوش باید سیم جوش پیشتری ذوب شود.

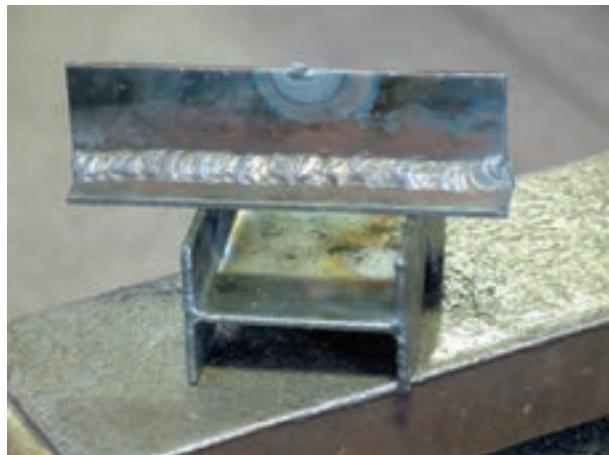

شکل ۳-۹۲

شکل ۳-۹۳

۸- قطعه کار را از گیره باز نموده، آن را سرد کنید و اکسیدهای سطحی آن را پاک نمایید(شکل ۳-۹۳).

شکل ۳-۹۴

۹- قطعه را بازبینی نمایید و از کیفیت جوش اطمینان حاصل کنید (شکل ۳-۹۴). ساق های جوش باید مساوی، انحنای گرده جوش در تمام طول خط جوش ثابت و موج های گرده جوش یکسان و یکنواخت باشد.

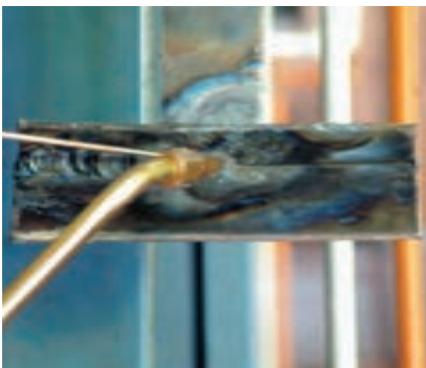
۱۰- وسائل را جمع کرده و در جای خود قرار دهید.
 محل کار و میز کار را تمیز نمایید و در صورت لزوم وسائل و ابزار را به انبار تحویل دهید.

شکل ۳-۹۵

۱۴-۳- اصول جوشکاری عمودی پس‌دستی

در این روش صفحه در حالت عمودی مقابل چشم‌های ما قرار دارد و درز جوش خط عمودی است که می‌توان از بالا به پایین یا پایین به بالا انجام شود. شکل ۳-۹۵ جوشکاری زاویه‌ی خارجی است که بدون نوسان مشعل انجام می‌شود.

شکل ۳-۹۶

جوشکاری لوله‌ها که به صورت افقی ثابت شده‌اند با این روش انجام می‌شود. در اتصالات سه‌پری جوش ماهیچه‌ای به صورت سرازیر یا سربالا اجرا می‌شود (شکل ۳-۹۶).

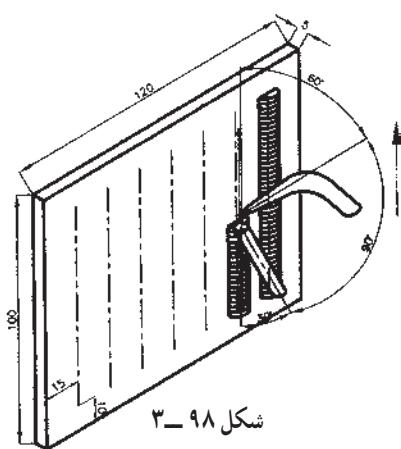

شکل ۳-۹۷

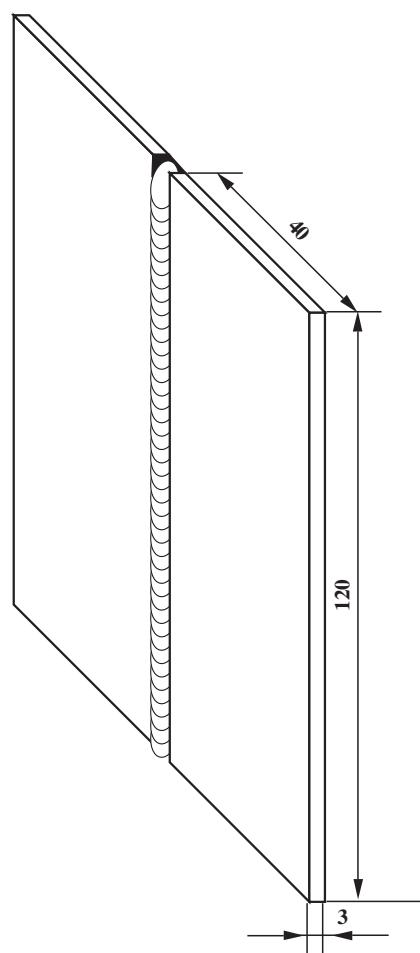
حوضچه‌ی مذاب باید کوچک انتخاب شود، و چون در روش پس‌دستی نفوذ جوش کافی است، این روش برای جوشکاری قطعات ضخیم‌تر قابل استفاده است. مشعل باید به طرفین حرکت رفت و برگشتی داشته باشد (شکل ۳-۹۷). سیم جوش هم در طرفین ذوب می‌شود تا مذاب در یک نقطه شکل نگیرد و به صورت مذاب با حجم کم‌تر به کار منتقل شود و امکان انجام سریع فراهم گردد.

۱۵-۳- حرکات مشعل و سیم جوش و زوایای آن‌ها

در جوشکاری پس‌دستی به طرف بالا زاویه‌ی مشعل پشت به میز جوشکاری زاویه‌ی 60° و سیم جوش تحت زاویه‌ی 30° نسبت به خط جوش و زاویه‌ی بین آن‌ها 80° می‌باشد (شکل ۳-۹۸). و در جوشکاری با گرده پهن نوسان به صورت رفت و برگشت یا کنار به کنار و کمی مکث در کناره‌ها انجام می‌گیرد. در این حالت مشعل حرکت دارد و سیم جوش در کناره‌ها ذوب می‌شود تا بریدگی در کناره‌ی خط جوش به وجود نیاید.

شکل ۳-۹۸

مشخصات قطعه کار	مشخصات قطعه کار	مشخصات قطعه کار	مشخصات قطعه کار	مشخصات قطعه کار	مشخصات قطعه کار
شماره	نام قطعه کار: لب به لب سر بالا (پس دستی)	نام قطعه کار: لب به لب سر بالا (پس دستی)	نام قطعه کار: لب به لب سر بالا (پس دستی)	نام قطعه کار: لب به لب سر بالا (پس دستی)	نام قطعه کار: لب به لب سر بالا (پس دستی)
شمارهی نقشه: ۱۲-۳	مداد	جنس	اندازهی قطعه	ملاحظات	مشخصات قطعه کار
مدت: ۳ ساعت	هدفهای آموزشی: تمرین جوشکاری لب به لب بالا پس دستی	تولرانس خشن	ورق سیاه فولادی	st37	120×40×3

تجهیزات و وسایل ایمنی جهت اجرای دستورالعمل ۱۲

جدول وسایل ایمنی

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	لباس کار	اندازه‌ی بدن	یک دست
۲	کش ایمنی	اندازه‌ی پا	یک جفت
۳	عینک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۴	پیش‌بند	چرمی	یک عدد
۵	دستکش	چرمی	یک جفت
۶	کلاه ساده	نخی - کتانی	یک عدد
۷	سریوش جوشکاری	نخی - کتانی	یک عدد

جدول وسایل کار

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	دستگاه جوش گاز	کامل	یک دستگاه
۲	سرمشعل شماره‌ی ۴-۲	استاندارد	یک عدد
۳	برس سیمی	با سیم فولادی	یک عدد
۴	سوزن سرمشعل	استاندارد	یک عدد
۵	انبر قطعه‌گیر	کوچک	یک عدد
۶	فنک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۷	میز کار	مخصوص جوش گاز یک عدد	
۸	سیم خمیده	$\emptyset = 2$	یک عدد
۹	زیر کاری	ناآدانی	یک عدد

نکات ایمنی و حفاظتی

۱- برای پاک کردن سرمشعل از سوزن مخصوص مناسب با سوراخ سرمشعل استفاده کنید.

۲- برای روشن کردن شعله کمی گاز استیلن و مقدار کمتری گاز اکسیژن باز کنید و با فندک جوشکاری یا شمعک شعله ایجاد کنید.

۳- قبل از روشن کردن شعله از نبودن مواد قابل اشتغال در اطراف محل جوشکاری اطمینان حاصل کنید.

جدول مواد لازم

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	سیم جوش مسوار	GI-GII	—	$\emptyset = 2.5$
۲	گاز اکسیژن با فشار	2-3 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۳	گاز استیلن با فشار	0.5-1.5 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۴	قطعات کار	st37	—	مطابق نقشه

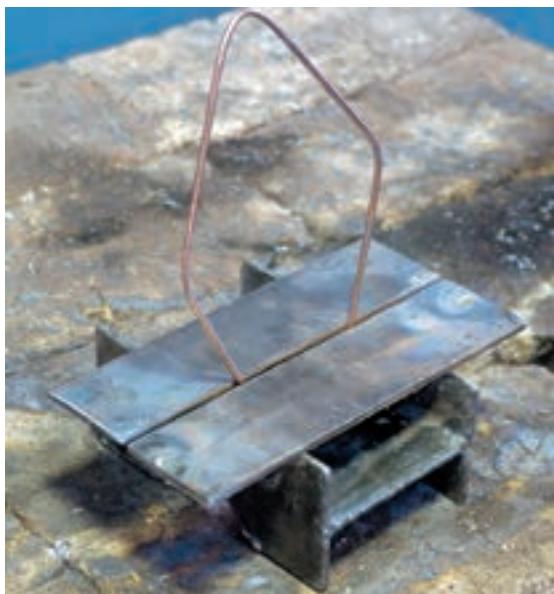
زمان: ۳ ساعت

شکل ۹۹

۱۶-۳- دستور العمل جوشکاری لب به لب ورقهای فولادی در وضعیت عمودی با روش پس دستی ابزار و وسایل اینمی فردی را از انبار تحویل بگیرید و با رعایت نکات اینمی مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید.

۱- از ورقهای فولادی ساختمانی (st37) روغنی دو قطعه به ابعاد $۳ \times ۴۰ \times ۱۲۰$ میلی متر، مطابق شکل ۹۹، آماده نمایید.

شکل ۱۰۰

۲- با استفاده از سیم جوش خمیده، مطابق شکل ۳-۱۰۰، فاصله‌ی قطعات را تنظیم نمایید. این فاصله به اندازه‌ی قطر سیم جوش خواهد بود.

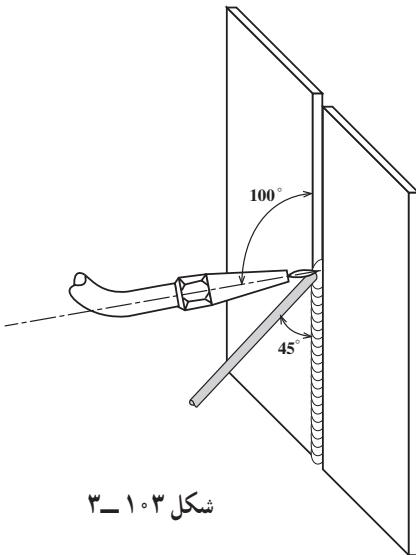
شکل ۱۰۱

۳- سرمشعل مناسب را نسبت به قطعه کار با مراجعه به جدول شماره ۱-۲ انتخاب و آن را بر روی مشعل سوار کنید. مشعل را روشن کنید و یک شعله‌ی خنثای مناسب ایجاد نمایید، سپس ابتدا و انتهای دو قطعه را به هم خال جوش بزنید (شکل ۱۰۱-۳). قبل و بعد از خال جوش زدن فاصله و هم سطح بودن قطعه‌ها را وارسی کنید.

شکل ۳-۱۰۲

۴- قطعه کار را مطابق شکل ۳-۱۰۲ به صورت عمود روی گیره بیندید طوری که ارتفاع قطعه در محدوده ای باشد که جوشکاری در این حالت برایتان راحت و امکان پذیر باشد.

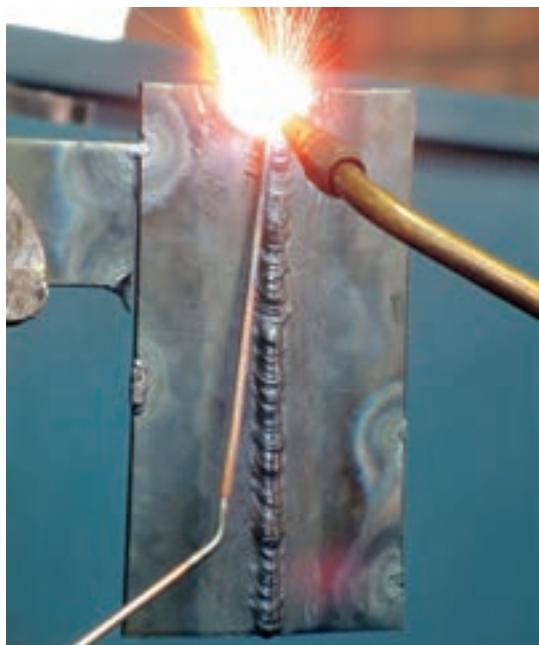
شکل ۳-۱۰۳

۵- از طرف پایین به بالا شروع به جوشکاری نمایید. در ابتدا مشعل را به طور قائم روی قطعه کار بگیرید تا حوضچه‌ی مذاب تشکیل شود. موقع جوشکاری با توجه به شکل ۳-۱۰۳ زوایای مشعل و سیم‌جوش را تنظیم کنید.

شکل ۳-۱۰۴

پس از تشکیل حوضچه‌ی مذاب سیم‌جوش را به آن اضافه کنید و زاویه‌ی مشعل با قطعه کار را در راستای محور $\times$ ها ۹۰ درجه از پایین و در راستای محور $\times$ ها ۱۰۰ درجه تنظیم کنید (شکل ۳-۱۰۴).

شکل ۱۰۵

۶- جوشکاری را تا انتهای درز جوش ادامه دهید و در انتهای کار کمی مکث کنید(شکل ۳-۱۰۵).

شکل ۱۰۶

۷- قطعه را از گیره باز و با برس سیمی آن را تمیز کنید (شکل ۳-۱۰۶). برای گرفتن قطعه کار از انبردست استفاده کنید و یا قطعه کار را به گیره‌ی رومیزی محکم بیندید.

شکل ۱۰۷

۸- جوش را بررسی نمایید و دقت کنید که عیوب زیر در آن وجود نداشته باشد(شکل ۳-۱۰۷).

- ذوب بیش از حد قطعه کار :

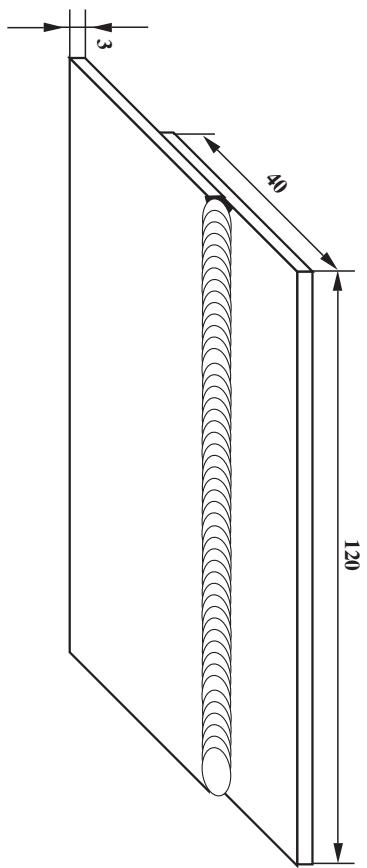
- ریزش به سمت پایین :

- عدم نفوذ کافی :

- زیاد بودن پهناهی جوش و گرده جوش.

- وسایل را جمع کرده و در سر جای خود قرار دهید.

محل کار و میز کار را تمیز کنید و در صورت لزوم وسایل و ابزار را به انبار تحویل دهید.

شماره	مشخصات قطعه کار	ورق فولاد معمولی
شمارهی نقطه: ۱۳-۲	اندازهی قطعه جنس	st37
مدت: ۳ ساعت	تعداد	120x40x3
هدف های آموزشی: آموزش جوش لب رو لب سر بالا پس دستی	ملاحظات	مقیاس ۱:۱

تجهیزات و وسایل ایمنی جهت اجرای دستورالعمل ۱۳

جدول وسایل ایمنی

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	لباس کار	اندازه‌ی بدن	یک دست
۲	کفش ایمنی	اندازه‌ی پا	یک جفت
۳	عینک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۴	پیش‌بند	چرمی	یک عدد
۵	دستکش	چرمی	یک جفت
۶	کلاه ساده	نخی - کتانی	یک عدد

جدول وسایل کار

ردیف	نام	مشخصات	تعداد
۱	دستگاه جوش گاز	کامل	یک دستگاه
۲	سرمشعل شماره‌ی ۲-۴	استاندارد	یک عدد
۳	برس سیمی	با سیم فولادی	یک عدد
۴	سوژن سرمشعل	استاندارد	یک عدد
۵	انبر قطعه‌گیر	کوچک	یک عدد
۶	فندک جوشکاری	استاندارد	یک عدد
۷	میز کار	مخصوص جوش گاز	یک عدد
۸	چکش معمولی	۳۰۰ گرمی	یک عدد

نکات ایمنی و حفاظتی

- ۱- هرگز از سرمشعلی که خیلی داغ شده است استفاده نکنید.
- ۲- شیر فلکه‌ی کپسول اکسیژن را به طور کامل باز نکنید ولی شیر فلکه‌ی کپسول استیلن را بیش از یک دور باز نکنید. (ترجیحاً نیم دور)
- ۳- هرگز جوشکاری یا برشکاری را در محل محبوس و بدون تهویه انجام ندهید.
- ۴- مشعل‌های جوشکاری را در محل مناسب قرار دهید و یا آویزان کنید.

جدول مواد لازم

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	سیم جوش مسوار	GI-GII	—	$\emptyset = 2.5$
۲	گاز استیلن با فشار	2-3 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۳	گاز استیلن با فشار	0.5-1.5 bar	—	از خط لوله یا دستگاه
۴	قطعات کار	st37	—	مطابق نقشه

زمان : ۳ ساعت

شکل ۳-۱۰۸

۱۷-۳- دستور العمل جوشکاری لب روی هم ورق های فولادی در وضعیت عمودی با روش پس دستی

ابزار و وسایل اینمی فردی را از ابزار تحویل بگیرید و با رعایت نکات اینمی مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید.

- ۱- از ورق های فولادی ساختمانی (st37) رونگنی دو قطعه در ابعاد $۳ \times ۴۰ \times ۱۲۰$ میلی متر مطابق شکل ۳-۱۰۸ آماده نمایید.

شکل ۳-۱۰۹

۲- دو ورق را به اندازه‌ی ۲ تا ۳ برابر ضخامت ورق، که در این تمرین ۶ تا ۹ میلی متر می‌باشد، بر روی هم قرار دهید.
(شکل ۳-۱۰۹).

شکل ۳-۱۱۰

۳- سرمشعل مناسب را نسبت به قطعه کار، با مراجعه به جدول شماره ۱ صفحه ۳۱، انتخاب نموده و بر روی مشعل سوار نمایید. سپس مشعل را روشن کرده و شعله‌ی خنثای مناسب ایجاد کنید و دو سر درز دو قطعه را به هم خال جوش بزنید و از قطعه‌ی فولادی برای ثابت ماندن قطعه‌ها هنگام خال جوش زدن استفاده کنید (شکل ۳-۱۱۰).

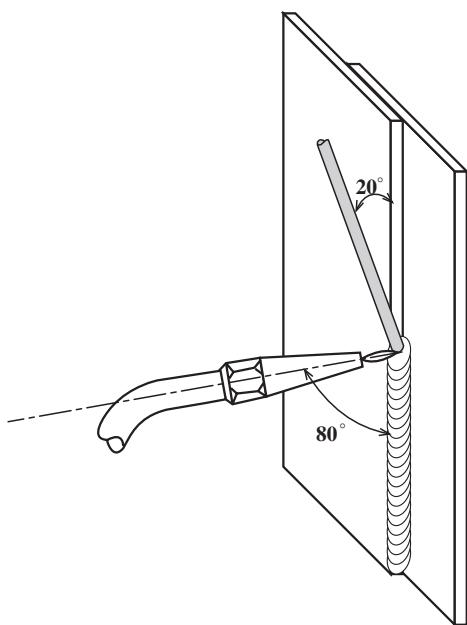
شکل ۳-۱۱۱

۴- به کمک چکش، روی سندان، دو لبه را جفت کنید تا فاصله‌ای بین دو قطعه وجود نداشته باشد (شکل ۳-۱۱۱).

شکل ۳-۱۱۲

۵- قطعه‌ی تمرینی را، مطابق شکل ۳-۱۱۲، به طور عمودی در ارتفاعی که برای جوشکاری راحت باشد به گیره‌ی نگهدارنده‌ی قطعات مربوط به میز جوشکاری محکم بیندید.

شکل ۳-۱۱۳

۶- از طرف پایین به بالا شروع به جوشکاری نمایید و مشعل را به طور قائم بر روی قطعه کار بگیرید تا حوضچه‌ی مذاب تشکیل شود. سپس مشعل را تحت زاویه‌ی 80° و سیم جوش را تحت زاویه‌ی 20° نسبت به کار تنظیم کنید و سیم جوش را در حوضچه‌ی مذاب قرار دهید تا کمی از آن ذوب و به کار منتقل شود (شکل ۳-۱۱۳).

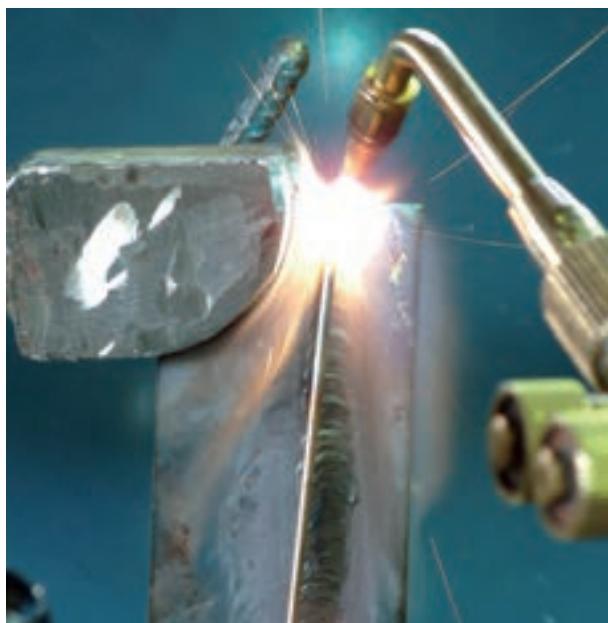
نکته‌ی مهم

توجه داشته باشید که حوضچه‌ی مذاب بیش از اندازه بزرگ نشود تا احتمال سرازیر شدن مذاب کم شود.

شکل ۱۱۴—۳

۷- جوشکاری را با توجه به ثابت بودن زوایای مشعل و حرکت پیشروی مناسب ادامه دهید و ذوب شدن کامل لبه‌ی رویی مورد نظرتان باشد (شکل ۳-۳۱۴).

شکل ۱۱۵—۳

۸- جوشکاری را تا پایان خط جوش ادامه دهید (شکل ۳-۳۱۵). برای جلوگیری از ایجاد چاله جوش در انتهای خط جوش باید کمی مکث کرده و سیم جوش بیشتری ذوب کنید.

شکل ۱۱۶—۳

۹— قطعه را از گیره باز کرده، آن را سرد نموده و با برس سیمی اکسیدهای آن را پاک کنید (شکل ۳-۳۱۶).

شکل ۱۱۷—۳

۱۰— قطعه را بررسی کنید و در خصوص عیب‌های زیر با هنرآموز خود مشورت کنید(شکل ۳-۳۱۷).

— سرازیرشدن مذاب

— مک و خلل و فرج در جوش

— سوختگی لبه‌ی رویی کار

۱۱— وسایل و ابزار را جمع‌آوری کرده، میز و محل کار را تمیز کنید و در صورت لزوم وسایل را به انبار تحویل دهید.